

УДК 802

Рубцова С.В.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Робота присвячена сучасним тенденціям викладання англійської мови з акцентом на потреби студентів і особливості сучасного світу у рік англійської мови в Україні та популяризації вивчення іноземних мов серед молоді. У статті наведені приклади використання сучасних технічних ресурсів для викладачів і студентів.

«Учень – це не посудина, яку треба наповнити, а смолоскип, який треба запалити». Ці слова приписують багатьом авторам, від Плутарха і Сократа до К.Д. Ушинського і В.О. Сухомлінського. З суттю цього вислова погоджуються всі ті, хто присвятив життя вихованню молоді і освітянській справі.

Технічний і інтелектуальний прогрес не оминув жодної сфери життя, зокрема, і систем освіти. Інформація сьогодні має таку ж велику цінність, як і раніше, але шлях до її отримання став значно коротшим і потребує менше зусиль. Ще на початку нинішнього століття отримання базових і додаткових знань було неможливим без вивчення матеріалу з підручників, друкованих періодичних видань, конспектів, що супроводжувалось необхідністю відвідати бібліотеку, читальний зал, а часто і мати особисту домашню книжкову підбірку видань з обраної спеціальності. Прочитане треба було занотувати і запам'ятати.

У сучасного молодого покоління такої потреби немає. Всю необхідну інформацію легко знайти в інтернеті досить швидко, в будь який час, навіть не виходячи з дому. Можна стверджувати, що в подішні часи знання були глибшими, всебічними, що учням шкіл і студентам необхідно було тренувати пам'ять, асоціативне мислення, логіку, але ми маємо визнати основне: нинішнє покоління за походженням сучасники, споживачі і власники новітніх технологій. А окремі особистості ризикують стати і рабами лічилних машинок, мобільних телефонів і комп'ютерних екранів. Нове підростаюче покоління ми беззаперечно можемо назвати «цифровим». Дорослі тільки дивуються, наскільки вправно діти використовують різноманітні технічні пристрої. Вони не бояться щось зіпсувати чи пошкодити програму, впевнено користуються новою інформацією, навіть допомагають дорослим в разі виникнення проблем. Бажання знати і використовувати новітні прилади

набагато сильніше за розповіді про шкідливий вплив приладів на розвиток і здоров'я.

Особисто я – частково імігрант у цифровому світі. Я постійно повертаюсь до звички щось занотувати, робити помітки, запам'ятовувати сайти, робити «закладки». Як показує практика, вся ця інформація хоч і не втрачає своєї значущості, але забирає такий необхідний корисний час, що спонукає користуватися пошуковими програмами. Таким чином, можна стверджувати, що нове покоління студентів сприймає і використовує інформацію вже по-іншому, час використовується раціонально з найбільшою користю. А перед викладачем постає завдання пристосуватись до викликів часу, потреб студентів і навчальних планів. Самим життям продиктована необхідність переосмислення поглядів на педагогічний процес зі зміною методики подачі матеріалу не тільки вербальним способом, але й іншими організаційними способами взаємодії учня і викладача.

Використовуючи нові методи і технології можна не тільки більше зацікавити студентів, але і з користю використовувати учбовий час, збільшити об'єм інформації, полегшити студентам позакласну роботу. Інформаційно світ дуже швидко розвивається, можна по різному до цього ставитися, але без новітніх програм ми вже не можемо рухатися далі. Це зручно, цікаво і швидко. Можна отримувати знання або ділитись ними, використовуючи відео-конференції, користуючись спеціальними програмами, навчаючись і спілкуючись дистанційно через інтернет.

У сучасному світі дуже бракує часу. І ми маємо пристосовуватися до цього. Чи має змінюватися вчитель, і якщо так, то що саме і як треба змінити. Якщо раніше центром уваги і навчального процесу на занятті був викладач, з викладанням теоретичного матеріалу в вигляді суто лекційного процесу, з браком живого спілкування зі студентами, долучення їх до дискусії. Педагог сучасного гатунку має концентрувати в собі не тільки педагогічні фахові навички, але і можливості викладача, як психолога, обізнаного на ювенільній психології, оратора, а іноді і актора. Часом влучно «підкинута» викладачем «провокативна» для обговорення тема заняття може принести студенту більше користі, ніж довгі монологи лектора. Навіть на перший погляд, така дрібниця, як розміщення студентів під час уроку нетрадиційно не один за одним, а по колу, обличчям один до одного, що спонукає студентів до більш активного, «живого», «дорослого» спілкування. Це не тільки підвищує активність студентів, роблячи з них рівних співрозмовників, «розкріпачує» їх, заохочує ставити питання, зокрема і «незручні», в дискусії шукати відповіді. А сам вчитель не повинен соромитись визнати, що інколи деякі запропоновані студентами теми є складними, навіть для фахівця викладацького рівня. Це не

тільки не принизить наставника в очах студентів, а навіть підвищить рівень поваги до викладача. Викладач – це не тільки носій і передавач якоїсь інформації, але й Вихователь, який є продовжувачем виховального процесу, розпочатого сім'єю і школою. Треба пам'ятати, що під час навчання в вищих учбових закладах формування особистості ще продовжується і роль Викладача в цьому процесі важко переоцінити. Найбільшою нагородою для педагога є бажання учнів повторити свого вчителя, а для Педагога є найбільшою нагородою учні, які не тільки повторили, а й перевершили його самого.

Процес перебудови і удосконалення сучасної вищої школи є постійним і незупинним, при цьому з врахуванням найкращих історичних традицій, починаючи з перших гімназій древньої Греції і закінчуючи новітніми методиками, так званими, «авторськими» школами. Традиції і досвід попередніх поколінь акумулювали позитивні досягнення, зберегли найкращі ідеї, все це може стати основою, фундаментом для побудови нової, більш досконалої «новаторської» системи освіти, чого потребує сучасний прогресивний світ. .

Труднощі сучасної лінгвістичної вищої освіти пов'язані з різним рівнем шкільної підготовки нинішніх студентів. Необхідність адаптувати навчальні плани до якогось «середнього» рівня знань гальмує процес оволодіння мовою вищого рівня. Для усунення цього недоліка було б доцільним формувати групи для вивчення іноземних мов з урахуванням рівня знань.

Методика зміни деяких сталих положень академічної системи процесу викладання дисциплін може виглядати наступним чином:

Що змінити	Описання	На що змінити	Описання
1	2	3	4
Основний керівник-викладач	Викладач витрачає час подаючи інформацію студентам через прямі вказівки	Концентрація на студента	Викладач виступає як помічник, спрямовуючи роботу студента у необхідному напрямку
Матеріал	Викладач працює відповідно плану роботи викладаючи весь необхідний матеріал, не концентруючись на тому чи засвоєний він чи ні	Викладати і застосовувати на практиці	Викладач створює проекти щоб студент продемонстрував свої знання на практиці. Вчитель корегує виконання роботи щодо правил виконання даної роботи

1	2	3	4
Основна концентрація на запам'ятовуванні інформації	Викладач витрачає основний час на оцінювання через тести та контрольні роботи	Основна концентрація на використування інформації	Студенти використовують подану вчителем інформацію демонструючи як вони готові використовувати свої знання на практиці
Викладач – основні знання	Основні знання йдуть від викладача	Викладач-помічник	Викладач готує роботу так, щоб студент сам міг знайти і запам'ятати необхідне. Викладач надає необхідних знань студенту, виконуючи роль менеджера
Вся група студентів працює разом	Всі студенти отримують однакову інформацію в повному обсязі	Групи основані на студентських інтересах стосовно необхідного обсягу знань	Викладач більше працює індивідуально з маленькими підгрупами або парами студентів
Запам'ятовування і повторення інформації	Основне оцінювання через тести, студент не застосовує креативне мислення	Використовування студентом креативного мислення	Проекти які вимагають аналізу і створення нового
Індивідуальна робота студента	Студент працює окремо від інших	Співпраця з іншими студентами	Викладач дозволяє співпрацювати студентам разом над одним проектом
Викладання по підручнику	Викладач використовує підручник тему за темою, сторінку за сторінкою	Різні види інформації включаючи інформаційні технології	Вчитель використовує підручник як додатковий матеріал, використовуючи матеріали із інтернету, статті із журналів та ін.
Технологічні засоби	Викладач особисто використовує технологічні засоби для подання інформації	Технологічні засоби використовують учні	Студенти використовують технологічні засоби щоб знайти і презентувати інформацію

1	2	3	4
Вивчення теми	Основна увага приділяється темі	Придбання навичок необхідних для майбутнього	Основна увага приділяється тому як правильно задавати питання і аналізувати ін формацію, як відповідати.
Поведінка студента	Студенти слухають лекції і занотовують матеріал	Студент - спеціаліст	Студенти отримують завдання щоб відчутти себе спеціалістом у своїй професії
Відсутність зацікавленості студента	Студенти втрачають зацікавленість, стають байдужими і втрачають креативність	Зацікавлення сучасних студентів	Викладач застосовує цифрові новітні технології щоб зацікавити студентів
На чому зосереджений викладач	Викладач зосереджений тільки на основних темах матеріалу	Викладач готує студентів для майбутньої роботи	Викладач приділяє особливу увагу придбання студентами робочих навичок і досвіду, що майбутній спеціаліст може використати
Викладач очікує однієї відповіді на одне запитання	Викладач задає прості запитання, що потребують прямої відповіді. Основна увага приділяється правильності відповіді	Викладач очікує пояснення розуміння питання і відповіді-розмірковування	Вчитель задає запитання що вимагають аналізу і декількох точок зору. Основна увага приділяється контексту запитання.
Викладач оцінює знання студента за кількістю набраних балів	Викладач аналізує кількість балів по тестах і контрольних роботах виконаних студентом	Студенти оцінюють свою роботу разом з викладачем	Викладач разом із студентом аналізує сильні і слабкі сторони своєї роботи щоб отримати необхідні знання
Професійний ріст викладача	Викладач бере участь у пасивному і неефективному професійному рісті	Професійний ріст у сучасному суспільстві	Викладач активно співпрацює зі спілками вчителів. Приймає активну участь у сучасних тренінгах, конференціях, підтримує студентську наукову діяльність та дослідження.

Декілька прикладів використання технологічних ресурсів:

Puzzlemaker

www.puzzlemaker.com

Завдяки цьому ресурсу можна самому створювати пазли зі слів, цікаво вивчаючи і поповнюючи словниковий запас студентів за допомогою гри.

Wordle

www.wordle.net

Можна створювати групи слів різної конфігурації і кольору.

Vocaroo

<http://vocaroo.com>

Запис онлайн ,який легко пересилається за допомогою електронної пошти у mp3 файлі вчителю чи студенту. Дуже корисно для вивчення мови записувати і слухати себе та інших щоб засвоїти матеріал та бачити свій прогрес у розвитку мовлення.

QR Stuff

www.qrstuff.com

За допомогою коду можна сканувати тексти, вебсайти, відео та ін. Щоб прочитати код достатньо встановити програму читання QR коду на мобільний телефон або планшет. Можна застосовувати для перевірки правильних відповідей, передачі текстів та ін.

обрати необхідний сканер QR коду можна тут:

www.visualead.com/qr-code-tutorials/what-is-the-best-qr-code-reader

ELLLO

www.elllo.org/english/home/htm

ELLLO або “English Listening Lesson Library” - це бібліотека інтерв'ю та дискусій багатьох цікавих тем. Відео із текстом,словами та завданнями. Завдяки цьому ресурсу можна розвивати навички сприйняття різноманіття мови різних людей та поповнити словниковий запас студентів.

PREZI

<https://prezi.com>

Цей ресурс надає можливість створювати креативні презентації та ігри.

Вивчення іноземних мов завжди було обов'язковим компонентом шкільної та післяшкільної освіти. Але за часи Радянського Союзу оволодіння іноземною мовою не стало нагальною потребою у зв'язку з обмеженими можливостями спілкування з іноземцями, виїзду за межі країни, тобто особливої необхідності досконало володіти іноземною мовою не було. З отриманням України незалежності, розширення кордонів, перспективи введення безвізового статусу для громадян України та ін. зробило вивчення іноземних мов пріоритетним.

Указом президента України №641/2015 2016 рік був оголошеним Роком англійської мови. Зокрема, в Указі повідомляється: англійської мови в Україні.

Враховуючи роль англійської мови як мови міжнародного спілкування, з метою сприяння її вивченню для розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови, забезпечення інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору, на підтримку програми Go Global, яка визначає вивчення англійської мови одним із пріоритетів стратегії розвитку.

З тексту розпорядження зрозуміло, які важливі і невідкладні задачі постали перед вітчизняною освітянською школою наближчі роки. 28 травня в Україні відбулася історична подія на підтримку Року Англійської мови. В 55 містах було одночасно проведено урок англійської мови за підтримки організації Go Global та посольства США в Україні. Сподіваємося ми подолали світовий рекорд у категорії « Найбільший мовний урок ».

Дуже важливо привертати увагу громадськості до цього питання і надати підтримку нашій молоді у можливості розширення своїх знань. Беручи за основу тенденції сучасного світу: безмежну швидкозростаючу кількість інформації, обмеження в часі і віртуальні види відпочинку, вчитель має поєднати свої знання з технічними можливостями сучасності щоб зробити заняття цікавими і продуктивними.

У статті використані матеріали семінарів Сенеки Райен, викладача-методиста, стипендіата за програмою держдепартаменту США, спеціаліста з англійської мови цього департаменту та семінарів «IATEFL Teacher development winter school» за підтримки British Council.

Аннотация

Работа посвящена современным тенденциям обучения английского языка с концентрацией на потребности студентов и особенностей современного мира в свете проведения года английского языка в Украине и популяризации изучения иностранных языков среди молодежи. В статье даны примеры использования современных технических ресурсов для преподавателей и студентов.

Abstract

Modern technological devices research the great progress in everyday life. The area of technological science is broad and multidisciplinary. This article is about the changing of teacher's goals in the world of new technologies that allow students to work fruitfully. There are some ideas in the work that let students doing research and assimilating the knowledge collaboratively.